

Asia: VN/12900/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Kanta-Hämeen hyvinvointialue kannattaa lain muuttamista.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen näkemyksen mukaan ehdotettu muutos mahdollistaisi sosionomi AMK- koulutuksen saaneiden työntekijöiden, jotka ovat suorittaneet avoimessa yliopistossa vaadittavat sosiaalityön opinnot ja harjoittelun tai, joilla on vaadittujen opintojen lisäksi jo riittävä kokemus sosiaalialasta työskentelemään tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävissä. Ehdotus selkeyttää sosiaalihuollon ammattihenkilöstä annetun lain 12§:n tulkintaa ja soveltamiskäytäntöä. Hyvinvointialueen kokemuksen mukaan sosionomikoulutuksella työskentelevät työntekijät ovat tehneet sosiaalihuollon eri tehtävissä pitkäkestoisesti asiakastyötä ja käytännön kokemusta asiakkaiden kohtaamisesta, tukemisesta, sekä muutostyöstä on kertynyt. Katsomme, että tämä tukee työntekijän osaamista ja kehittymistä myös sosiaalityöntekijän tehtävissä. Useille työntekijöille sosiaalityön opinnot avoimessa yliopistossa ovat ensimmäinen askel kohti sosiaalityöntekijältä vaadittavaa yliopistotutkintoa. Näiden työntekijöiden opiskelu-, työ- ja urapolkuja on syytä jatkossa valtakunnallisesti kehittää, jotta kelpoisia sosiaalityöntekijöitä on tulevaisuudessa riittävästi.

Lausunnonantajan näkemykset voimaantulosta

Kanta-Hämeen hyvinvointialue kannattaa lain voimaantuloa 1.1.2025.

Onko lakiehdotuksen olennaisia vaikutuksia arvioitu riittävästi? Mitä muita olennaisia vaikutuksia lakiehdotuksella voidaan arvioida olevan?

Hyvinvointialueella on pulaa kelpoisuusehdot täyttävistä sosiaalityöntekijöistä. Hallituksen esitys lain muuttamiseksi parantaa hyvinvointialueen mahdollisuuksia järjestää lakisääteiset palvelut, sekä varmistaa sosiaalihuollon asiakkaiden oikeutta hyvään sosiaalihuoltoon. Kanta-Hämeen hyvinvointialueella tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävissä toimivat työntekijät toimivat kelpoisen, virassa olevan sosiaalityöntekijän ohjauksessa ja valvonnassa. Riskinä mahdollisen lain muutoksen myötä on kelpoisten sosiaalityöntekijöiden kuormittuminen ohjaus ja valvonta vastuusta.

Sosiaalihuollossa asiakassuhteiden jatkuvuus ja työntekijöiden pysyvyys ovat olennaisia asiakasturvallisuuden näkökulmasta, sekä asiakkaiden tarkoituksenmukaisten palveluiden järjestämisessä. Sosiaalihuollossa asiakasturvallisuus liittyy erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden oikeuksien turvaamiseen ja heidän tarpeitaan vastaavien palveluiden järjestämiseen, tuottamiseen ja toteuttamiseen, jossa sosiaalityöntekijällä on keskeinen rooli. Asiakasturvallisuutta edistää sosiaalityöntekijän työn lisäksi monialainen yhteistyö, tiimimallinen työskentely, jossa asiakkaan asiassa on mukana myös muita toimijoita kuin sosiaalityöntekijä.

Muita yleisiä huomioita lakiehdotuksesta?

Hallituksen esityksessä on kirjattu tilapäisesti työskentelevien sosiaalityöntekijöiden määräaikaisuuden keston olevan jatkossakin vuoden. Määräaikaarajaus vain yhteen vuoteen käytännön palvelutoiminnan järjestämisen kannalta on liian lyhyt ja epätarkoituksenmukainen. Vuoden määräaikaisuus pahimmillaan katkaisee luottamuksellisen asiakassuhteen ja asettaa määräaikaisesti sosiaalityöntekijän työtehtävissä toimivan työntekijän asemaan, jossa hän ei olisi enää kelpoinen työskentelemään kyseisessä tehtävässä vuoden määräajan jälkeen. Vuoden määräaika on aiheuttanut työnantajille, sekä sijaisina työskenteleville työntekijöille, paljon tulkintaongelmia ja epäselvyyttä pätevydestä työskennellä samalla työnantajalla sosiaalityön eri tehtävissä. Määräajan poistaminen mahdollistaisi suunnitelmallisen ja pitkäjänteisen henkilöstön osaamisen kehittämisen ja opintojen loppuun saattamisen kohtuullisessa ajassa. Tämä parantaisi myös opiskelevien työntekijöiden työn ja opintojen yhteensovittamista. Kanta-Hämeen hyvinvointialueella sosiaalityötä opiskelevia työntekijöitä tuetaan opintojen loppuun saattamiseksi muun muassa palkallisella graduropaalla. Sosiaalityöntekijöiden rekrytointia ja pitovoimaa kehitetään ja osana työryhmän työtä on löytää tarkoituksenmukaiset toimenpiteet, joilla työnantaja voi tukea opintojen loppuun saattamista kohtuullisessa ajassa.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue esittää, että tilapäisesti työskentelevien sosiaalityöntekijöiden virkasuhdetta voitaisiin avoimen haun jälkeen jatkaa vuosi kerrallaan laillistettujen hakijoiden puuttuessa.

Paasikangas Jaana
Kanta-Hämeen hyvinvointialue - Perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen
toimiala